

رهبری

VS.

مدیریت

تفاوت مدیریت و رهبری

تیم تحریریه اکیانوس آبی

برای مشاهده سایر مقاله های ما، حتما به [اکیانوس آبی](#) سر بزنید.

در دنياي كسب و كار، افراد اغلب **تعريف مدير** و رهبري را با هم اشتباه مي‌گيرند، اما در اصل **تفاوت** **مديريت و رهبري** بسيار فاحش است: رهبران افراڊي را دارند كه آن‌ها را دنبال مي‌كنند، در حالي كه مديران افراڊي دارند كه به سادگي براي آنها كار مي‌كنند. براي اينكه صاحب يك كسب و كار كوچك موفق باشيد، بايد **تفاوت مديريت و رهبري** را بدانيد و همزمان هم رهبر و هم مديري قوي باشيد.

رهبري و مديريت بايد دست به دست هم بدهند. اگرچه **تفاوت رهبر و مدير** هميشه وجود دارد و آن‌ها يك چيز نيستند، اما پيوند نزديكي دارند و مكمل يكدیگر هستند. هر كسب و كاري براي موفقيت به مديريتي نياز دارد كه بتواند كاركنانش را برنامه ريزي، سازماندهي و هماهنگ كند و رهبراني كه الهام بخش و انگيزاننده باشند تا كارمندان بهترين عملکردشان را داشته باشند. براي درك اين مفهوم‌هاي مديريتي در ادامه با **مجله اقيانوس آبي** همراه باشيد.

اگر صاحب كسب و كار هستيد و مي‌خواهيد دانش مديريتي خود را بالا ببريد، **مگادوره مديريت كسب و كار با نام دوره كاپيتان در محل گروه اقيانوس آبي در يزد** برگزار مي‌شود. پيشنهاد مي‌كنيم، حتما دوره كاپيتان را بررسي كنيد و در صورتي كه به مشاوره براي شركت در دوره نياز داشتيد با ما تماس بگيريد: **۰۳۵-۹۱۰۰۲۰۸۰**

تاريخچه مفهوم مديريت و رهبري

براي دانستن **تفاوت مديريت و رهبري** بايد ابتدا ريشه به وجود آمدن آنها را بدانيد. اوایل انقلاب صنعتي يعني در دهه ۵۰ ميلادي بود كه اولين جرقه هاي مفهوم مديريت زده شد. تا دهه ۸۰ ميلادي و هر سال كه سيستم هاي سازمان دچار تحول، پيشرفت و تغييرات مي‌شد تعاريف متعددي از مديريت ارائه مي‌گردد.

براي مشاهده ساير مقاله هاي ما، حتما به [اقيانوس آبي](#) سر بزنيد.

تعاریف مختلف مدیریت همگی بیانگر قدرت، شایستگی و توانایی مدیر بود. اما پس از این دهه یعنی با پیشرفته تر شدن جوامع و ایجاد مشکلات عدیده ای که در سازمان ها به وجود آمد، یک مفهوم دیگر به نام رهبری بر روی کار آمد.

رهبران موفق با برانگیختن شوق و اشتیاق انسانی به الهام بخشی و آموزش افراد می پردازند. مدیر تابع ضوابط تعیین شده در سازمان است، اما رهبر یک فرد مستقل است که تصمیمات او می تواند بر رویه سازمان اثرات مختلفی بگذارد.

مدیر وظیفه دارد سازمان را در چهارچوب تعیین شده به سوی اهداف خویش هدایت کند، اما رهبر با استفاده از چالش ها و ایده های نوین سعی دارد سبب پیشرفت هر چه بیشتر سازمان شود.

در ادامه این مقاله مدیریتی **گروه اقیانوس آبی** تفاوت مدیریت و رهبری در سازمان را با هم بررسی می کنیم و سپس به معرفی انواع سبک های رهبری و مدیریت می پردازیم.

تفاوت مدیریت و رهبری چیست؟

تفاوت مدیریت و رهبری در سازمان *The Difference Between Leadership and Management* در نوع هدف گذاری، اعمال قدرت و ... است که در ادامه آنها را با هم مقایسه می کنیم:

– تفاوت در هدف گذاری

تفاوت مدیریت و رهبری در چگونگی هدف گذاری بسیار متفاوت است. رهبر استراتژی های رسیدن به **هدف کسب و کار** را به زیر دستان خود آموزش می دهد، اما مدیر استراتژی ها را به صورت دستوری به زیردستان خود ابلاغ می کند. رهبر تصویری از اهداف شرکت و راه های رسیدن به آن

برای مشاهده سایر مقاله های ما، حتما به [اقيانوس آبي](#) سر بزنيد.

را ترسيم مي نمايد، وي با اين کار همکاران خود را تحت تاثير قرار مي دهد و آن ها را به مشارکت تشويق مي کند.

رهبر به صورت تيمي کار مي کند، تمام افراد تيم مورد اهميت رهبر هستند و اين امر سبب افزايش انگيزه در اعضاي تيم مي شود. مدير پس از هدف گذاري آن ها را مورد سنجش قرار مي دهد و سعی بر تحت کنترل قرار دادن اهداف دارد و بر عملکرد زير دستان خود نظارت مي کند.

– تفاوت در نوع نگرش به تغييرات

تفاوت مديريت و رهبري در نوع نگرش به تغييرات هم زياد است. مدير در مقابل نوآوري، تغييرات و به روزرسانی رويه ها و ساختارها مقاومت مي کند.

در مقابل رهبر هميشه براي بهبود شرايط، تغيير در رويه ها و ساختار شرکت در تلاش است. رهبر مي داند که پيشرفت و رو به جلو قدم برداشتن هميشه ريسک را افزايش مي دهد. به همين دليل سعی دارد با مطالعه زياد شرايط را تحليل نمايد و سبب پيشرفت شرکت و حرکت آن به سمت تغييرات مثبت شود.

– مدير تقليد مي کند اما رهبر منحصر به فرد است.

تفاوت مديريت و رهبري در نحوه شناخت آن ها از خود است. رهبر كاملا به خودآگاهی و شناخت از خود رسیده است. او مي تواند با **راه اندازي کسب و کار**، يک برند شخصي و منحصر به فرد براي خود بسازد. مدير مدام در حال تقليد از رويه ها و روش های مديران قبل از خود است. او فقط در تلاش است نقش مديريت را بدون هيچ مشکلي بازی کند.

– تفاوت بين مديريت و رهبري در ريسک پذيري

برای مشاهده ساير مقاله های ما، حتما به [اقيانوس آبي](#) سر بزنيد.

فرق بين رهبر و مدير در ريسك پذيري بسيار است. رهبر هميشه در حال تجربه كردن راهكارها و راه هاي نوين است. او فقط به موفقيت فكر مي كند و از شكست نمي ترسد و در صورت شكست از تلاش دست بر نمي دارد، او شكست را مقدمه اي براي پيروزي مي داند.

در تعريف مديريت و رهبري مدير مي خواهد ريسك ها را شناسايي كرده و آن ها را به حداقل برساند، چرا كه وي ريسك پذير نيست و فقط قصد به سلطه درآوردن چالش ها را دارد.

- تفاوت رهبر و مدير در دوراندوشي

يك تفاوت مديريت و رهبري كه بسيار مهم است آينده نگري آنان است. يك رهبر هميشه افق هاي پيش رو را مي بيند و براي رسيدن به موفقيت تلاش مي كند. يك رهبر افكار بزرگي دارد و افق هاي بلندي را پيش روی خود و مجموعه اش مي بيند.

رهبر براي رسيدن به اهدافي كه دارد هرگز تسليم نمي شود و با انگيزه بسيار براي رسيدن به آن ها تلاش مي كند. مدير اهداف مشخصي را تعيين مي كند و سعي دارد اين اهداف به گونه اي باشند كه بتواند در بازه هاي زماني کوتاه به آن ها دست پيدا كند.

- تفاوت رهبري و مديريت در رشد و پيشرفت

مديريت و رهبري در نحوه دستيابي به رشد و پيشرفت با يكديگر تفاوت هاي بسياري دارند. يك رهبر مي داند كه براي رسيدن به موفقيت بايد منابع مختلفی را مطالعه نمايد و براي اينكه از رقبا عقب نماند بايد هر روز خودش را به روز نمايد.

يك رهبر به خوبي مي داند كه براي رسيدن به موفقيت در جهان پيشرفته امروز بايد حس كنجكاوي خود را افزايش دهد و مدام در حال جستجو براي يادگيري مطالب جديد باشد. يك رهبر مدام به

دنبال افراد و اطلاعاتی است که سبب تقویت افکارش شود. تفاوت مدیر با رهبر در این است که مدیر به دنبال پیدا کردن راه‌های است که از قبل موفق بوده و از روش‌های آن در سازمان خود جهت موفقیت استفاده می‌کند.

جدول تفاوت مدیریت و رهبری

تفاوت مدیریت و رهبری را در قسمت قبلی مورد بررسی قرار دادیم. از زمانی که بحث مدیریت و پس از آن بحث رهبری مطرح شد، محققان متوجه تفاوت‌های بسیاری در این دو شدند. در اصل هر دوی اینها وظیفه ریاست بر گروه یا مجموعه را بر عهده دارند و به عنوان راس مجموعه وظیفه هدایت آن را جهت رسیدن به اهداف مشخصی بر عهده دارند.

اما بین این دو از لحاظ نحوه ریاست، نحوه رسیدن به اهداف و وظایف آن‌ها تفاوت بسیاری وجود دارد. ما در ادامه جدولی را تحت عنوان جدول تفاوت مدیریت و رهبری آورده‌ایم:

مدیر	رهبر
بر چیزهایی به جز افراد تمرکز می‌کند	بر افراد متمرکز می‌شود
نگاه به درون دارد	نگاه رو به بیرون دارد
اجرای طرح‌های مصوب	ترسیم چشم انداز
به دنبال بهبود شرایط فعلی است	به فکر ساختن آینده است
درختان را می‌بیند	جنگل را می‌بیند
کارکنان را کنترل می‌کند	به کارمندان اختیار و قدرت می‌دهد

برای مشاهده سایر مقاله‌های ما، حتماً به [اقيانوس آبي](#) سر بزنید.

مدیر	رهبر
زیردستان	همکاران
هدایت و هماهنگی	اعتماد و توسعه
انجام درست کارها (کارایی)	اجرای کارهای درست (اثر بخشی)
مدیریت تغییرات ایجاد شده	ایجاد کننده تغییرات
در خدمت بالادستان	در خدمت زیردستان
استفاده از اختیارات قانونی برای انجام کارها	استفاده از نفوذ برای انجام کارها
پرهیز از تعارضات	بهره گیری از تعارضات
بر اساس مسئولیت عمل کردن	قاطعانه عمل کردن

انواع سبک های رهبری

تفاوت مدیریت و رهبری در سبک های مختلف آن هاست. رهبر فردی است که وظیفه الهام بخشی به اعضای سازمان را بر عهده دارد و سبک های مختلفی دارد که در ادامه با ۵ مورد از این سبک ها آشنا خواهیم شد:

۱. رهبری اقتدارگرایانه

این نوع رهبری بر پایه قدرت و بسیار مستبدانه می باشد. در رهبری اقتدارگرایانه رهبر در راس سازمان قرار دارد و تمامی تصمیمات وی بدون چون و چرا باید اجرا شود. در این سبک، رهبر زمان و نحوه اجرای تصمیمات را به اعضای سازمان اعلام می کند.

برای مشاهده سایر مقاله های ما، حتما به [اَقیانوس اَبی](#) سر بزنید.

اين سبک به جای اينکه سبب الهام بخشی و افزايش روحیه کارکنان شود بدتر روحیه آن ها را تضعيف می کند. اين سبک رهبری بيشتر مناسب سازمان های نظامی می باشد.

۲. رهبری بروکراتیک

تفاوت رهبری و مدیریت در نحوه اجرای دستورات آن هاست. اين سبک رهبری نیز مانند رهبری اقتدارگرایانه است، اما تفاوت‌هایی با آن در نوع دستورات دارد. در رهبری اقتدارگرایانه افراد باید دستورات و تصمیمات شخصی رهبر را اجرا می‌کردند، اما در اين سبک افراد دستوراتی که تابع سیاست‌ها و دستورالعمل‌های سازمان است را باید اجرا کنند.

در واقع رهبری در اين نوع سبک تابع قوانین و دستورالعمل‌های سازمانی است. در اين سبک افراد آزادی دارند اما آزادی آن‌ها به نسبت کم می‌باشد.

۳. رهبری مشارکتی

تفاوت مدیریت و رهبری در میزان تاثیرات افراد در تصمیمات آن هاست. اين نوع رهبری مناسب سازمان‌هایی است که به دنبال خلاقیت و نوآوری هستند، چرا که ارتباط رهبر و افراد گروه دو سویه می‌باشد. در اين سبک رهبر از نظرات شخصی سایر اعضای سازمان هم بهره می‌برد اما تصمیم نهایی را خودش می‌گیرد.

اين سبک رهبری بهتر از سایر سبک‌ها است، چرا که **انگیزه کارمندان** و بهره‌وری آن‌ها بالاتر است و از رضایت شغلی بیشتری برخوردارند.

۴. رهبری کاریزماتیک

برای مشاهده سایر مقاله‌های ما، حتماً به [اقيانوس آبی](#) سر بزنید.

تفاوت مدیریت و رهبری در زمان های مختلفی تجلی پیدا می کند. گاهی پیش می آید که شرکت دچار بحران و مشکل می شود. در این میان نیاز به شخصی است که تصویری امیدبخش از آینده ترسیم کند. اینجاست که رهبری کارزماتیک اهمیت پیدا می کند.

در این سبک نیز اعضای سازمان باید تابع دستورات و نظرات شخصی رهبر باشند. این سبک رهبری برای مواقع بحران مفید است، اما پس از رفع بحران این سبک رهبری می تواند نتایج خطرناکی را برای سازمان به وجود آورد.

۵. رهبری تفویضی

تفاوت مدیریت و رهبری در نوع تصمیم گیری آن هاست. این سبک رهبری زمانی تجلی پیدا می کند، که اعضای تیم یا سازمان از لحاظ تصمیم گیری و تشخیص شرایط گوناگون به بلوغ کافی رسیده باشند. تمامی تصمیمات در این سبک بر عهده اعضای تیم است و رهبر نقش هدایتی و حمایتی بسیار کمی دارد.

مشکل عمده این سبک این است که در زمان بروز مشکل هرکسی تقصیر را به گردن دیگری می اندازد.

انواع مدیریت در سازمان

تفاوت مدیریت و رهبری در نقش های آن ها در سازمان تجلی پیدا می کند. مدیر وظیفه برنامه ریزی، رهبری و کنترل اعضای سازمان را بر عهده دارد و دارای انواع مختلفی است:

– مدیریت استراتژیک

برای مشاهده سایر مقاله های ما، حتما به [اقيانوس آبي](#) سر بزنيد.

در مدیریت استراتژیک مدیر وظیفه ترسیم نقشه راه (همان **استراتژی کسب و کار**) جهت رشد سازمان را با حفظ مزیت رقابتی آن بر عهده دارد. این سبک مدیریت بر شکل گیری و اجرای راهبرد های کلی سازمان به مدت ۳ تا ۵ سال متمرکز است.

– مدیریت فروش

مدیریت فروش به معنای کارگماری، استخدام و تشکیل گروه جهت فروش محصول می باشد. هدف هر سازمانی رسیدن به موفقیت و به دست آوردن سود است.

– مدیریت بازاریابی

مدیریت بازاریابی وظیفه زمان بندی و ایجاد نظم و انضباط سازمانی را جهت فروش محصولات یا ارائه خدمات شرکت بر عهده دارد.

– مدیریت روابط عمومی

مدیریت روابط عمومی وظیفه ایجاد ارتباط مابین سازمان و مردم را بر عهده دارد. در این نوع از مدیریت، مدیر وظیفه ارائه تصویری مطلوب از مردم را به برای کارفرما بر عهده دارد. این نوع مدیریت است که به معروف شدن سازمان و **برندسازی** کمک می‌کند.

– مدیریت عملیات

مدیریت عملیات وظیفه نظارت و رهبری را از زمان تولید محصول تا رسیدن آن به دست مشتری بر عهده دارد. پس این نوع مدیریت از حساسیت و اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. مدیریت عملیات باید بر عهده فردی باشد که از نظر قدرت مدیریت و برنامه ریزی بسیار ریزبین و باهوش باشد.

برای مشاهده سایر مقاله های ما، حتما به [اقيانوس آبي](#) سر بزنيد.

– مدیریت زنجیره تامین

همانگونه که از نام این نوع مدیریت بر می آید، وظیفه هموارسازی مسیر از زمان تولید محصول تا رسیدن به دست مشتری بر عهده این نوع مدیریت می باشد.

– مدیریت مالی و حسابداری

یکی از مهم ترین فرآیندهای مدیریت در هر سازمان مدیریت فرآیند مالی و حسابداری می باشد. بهتر است حسابدار شرکت، از فارغ التحصیلان رشته حسابداری باشد و به چند مورد از نرم افزارهای مهم در حسابداری نیز مسلط باشد.

– مدیریت منابع انسانی

مدیریت منابع انسانی وظیفه تامین نیروی انسانی از جمله جذب، **استخدام کارمند**، پاداش و جبران خدمت را بر عهده دارد. این سبک مدیریت تاثیر بسزایی در شکل گیری و نظارت سازمان دارد.

شباهت مدیریت و رهبری

تفاوت مدیریت و رهبری بسیار است، اما شباهت آن ها به یکدیگر نیز اجتناب ناپذیر است. مدیران در سازمان های بزرگ، مدیریتی رهبر گونه را بر عهده دارند. کمتر پیش می آید که یک سازمان رهبر و مدیر جداگانه داشته باشد.

مدیر قبل از آنکه به دنبال راه هایی برای کم کردن ریسک های موجود باشد و سعی بر تطابق خود با روش های مدیران قبلی داشته باشد، باید به دنبال اهداف بزرگ و ترسیم راه های رسیدن به آن ها باشد.

برای مشاهده سایر مقاله های ما، حتما به [اقيانوس آبي](#) سر بزنيد.

جمع بندي: مديريت بهتر است يا رهبري؟

تفاوت مديريت و رهبري در نوع نگرش آن ها به اهداف و شرايط مي باشد. مدير و رهبر هر دو دست هاي يك سازمان هستند. بدون يك نفر از اينها قطعا دست يابي به اهداف سازمان غير ممكن خواهد بود. رهبر فردي ريسك پذير است كه وظيفه ايجاد اميد در اعضاي سازمان را بر عهده دارد.

مدير وظيفه دارد كه راه رسيدن به اهداف سازمان را ترسيم و راه هاي تطابق با شرايط جديد را پيدا كند. درست است كه در زمينه قدرت مدير و رهبر دو سوي متضاد يكديگر هستند اما در اصل اعضاي يك تيم هستند. وظيفه رهبر ترسيم چشم اندازه‌هاي بزرگ مي باشد، رهبر براي رسيدن به اين چشم اندازه‌ها به يك مدير نياز دارد تا نقشه راه را طراحي كند.